

A teremtett világ beszéde

Időpont: 1952. július 6. Szentháromság ünnepe után 4. vasárnap

Alapige: Róma 8,18-23.

Mert azt tartom, hogy amiket most szenvedünk, nem hasonlíthatók ahhoz a dicsőséghez, mely nékiünk megjelentetik.

Mert a teremtett világ sóvárogva várja az Isten fiainak megjelenését.

Mert a teremtett világ hiábavalóság alá vettetett, nem önként, hanem azért, aki az alá vetette.

Azzal a reménységgel, hogy maga a teremtett világ is megszabadul a rothadandóság rabságától az Isten fiai dicsőségének szabadságára.

Mert tudjuk, hogy az egész teremtett világ egyetemben fohászkodik és nyög mind idáig.

Nemcsak ez pedig, hanem magok a Lélek zsengejének birtokosai, mi magunk is fohászkodunk magunkban, várván a fiúságot, a mi testünknek megváltását.

Vajon tud-e beszélni az emberen kívüli teremtett világ? Erre a kérdésre kapásból azt feleli a mai ember: Csak a mesében. Különösen határozottan cseng a válasz, ha a kérdést közelebbről így határozzuk meg: Tud-e az emberen kívüli teremtett világ érthető módon szólni az emberhez? A mesében mesél az erdő, útbaigazítja a sötétben eltévedt gyermeket az okos bagoly, sír a kavics, mikor rátaposnak, szóló szőlő csüng a tőkén. Mindez azonban csak költészet, mese.

A felelet azonban mégsem ilyen egyszerű. A biblia nem mesekönyv s mégis beszél a teremtett világ beszédéről. A 19. zsoltár írója így beszél a nap, hold és csillagok beszédéről: „Az eget beszélők Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat. Nap napnak mond beszédet; éj éjnek ad jelentést. Nem olyan szó, sem olyan beszéd, amelynek hangja nem hallható: Szózatuk kihat az egész földre, és a világ végére az ő mondásuk.” /2-5a/. Jézus is tolmácsolja hallgatónak a mező liliomainak és az ég madarainak tanítását Isten gondviseléséről, mikor a hegyi beszédet mondja (Máté 6,25-30). Pál apostol is a mai beszédben arról szól, hogy a teremtett világ sóvárog, fohászkodik, nyög.

Van tehát a teremtett világnak beszéde, csak hívő, költői fül kell ahhoz, hogy meghallja és megértse az ember. A hitetlen, prózai lélek füle süket a hallásra. Mivel ő nem hallja, tagadja, hogy van a teremtett világnak beszéde. Ez azonban épp úgy nem bizonyíték, mint ahogy a süket ember hiába bizonygatja, hogy a fülemile nem tud énekelni, hiszen ő nem hallja.

Jöjjetek, hallgassuk meg, mit hall Pál apostol a teremtett világ beszédéből!

1. Négy kifejezést használ az apostol a teremtett világ beszédére: Sóvárog, fohászkodik, nyög és vár. Mindegyik kifejezés a szenvedők szótárából való. Az emberen kívül az egész világ tehát, az élő épp úgy, mint az élettelen, ezt mondja sóvárogva, fohászkodva, nyögve, nehezen várva, folyton: Szenvedek.

Azt is mondja az apostol, hogy miért szenved a teremtett világ: hiábavalóság alá és a rothadandóság rabságába vettetett. Szened az alatt, hogy a halál martaléka lett. Ezt susogja a virág, mikor egykor ékes, de már fonnyadt szíromruháját csendben, szemérmesen leengedi a földre, mint aki nekivetkőzik a halálnak. Ezt sírja a mezőnek harmatos füve, mikor a kasza suhintása alatt rendre egymásra dől, mint a kedves holttestére ráboruló gyászoló. Ezt kiáltja ég felé a jégverte szántó s a dércsípte kert, amely olyan, mint valami tömegsír. Ezt zengi az a zuhanás, mellyel a vihar által derékba tört, vagy a féreg által elpusztított hatalmas tölgy

végigvágódik az erdőn. Ez tükröződik az igavonó barom fáradt, szomorú tekintetében, a vackába visszahúzódó csonttá aszott vad megüvegesedő szemében, ez villózik a hullócsillag szántotta égen, ezt mondja méltóságteljesen a porló szikla.

Ne tévesszen meg bennünket, hogy a teremtett világ olyan szépen tud meghalni. Halálhörgésével nem zavarja az élőket s az őszi erdő olyan színpompás díszbe öltözik halála előtt, mint a menyegzőre készülő menyasszony. A rothadandóság rabsága szenvedéssel teli börtön akkor is, ha virágdíszbe öltözik.

A hiábavalóság azonban nem csak a mulandóság szenvedését jelenti. A hiábavaló elvesztette életcélját s elvadult. Ez a teremtett világ másik szenvedése. Nézd meg a sivár pusztát a maga homoktengerével, az örök hó és jég hazáját, a csupa-szikla karsztot, a gyomvert kertet, a hernyórágta erdőt, az ártó férgeket, a vérengző fenevadakat s meglátod, hogy olyan ez a világ, mint egy elhagyott kastély, melyet az idő vasfoga megrágott, s amelynek elvadult vidékén már csak romok beszélnek a régi dicsőségről.

Bizony, szenvedő világ van körülöttünk. Virágfedte koporsó s repkénybefutotta romantikus várrom, de mégis csak rothadandóság és hiábavalóság.

2. A teremtett világnak ez az elvadult s halál martalékává lett állapota nem magától értetődő. Nem természetszerű. A 20. vers szerint nem önként történt, hanem azért, mert eltűntek e földről az Isten-fiak. Az ember Isten-fiből Sátán-fi lett. A teremtett világ második szava tehát az ember felé egy vádbeszéd. Te vagy az oka mindennek!

Ez a vád igaz. Az ember bűnbeesése nemcsak az embervilágot rontotta meg, hanem kihatott az egész teremtett világra is. 1Mózes 3,17-ben a bűnesetkor így mondotta ki ezt Isten az ember előtt: „*Átkozott legyen a föld te miattad...*” Azóta terem tövis és bogáncskóró a földön, azóta kell veritékes munkával kisajtolni belőle a mindennapi kenyeret, azóta vadultak el az állatok, azóta nem legelhet együtt a farkas és a bárány, azóta kell szalma helyett vér és hús az oroszlánnak (Ézs 65,25). Az egész teremtett világ együtt szenved a bűn miatt az emberrel, pedig ártatlan az ember bűnében.

A teremtett világra tehát nemcsak a szenvedőnek kijáró részvétellel kell tekintenünk, hanem benne bűneink következményét is szemlélünk kell. Minden lehullott virágszirom, minden zörrenő avar, minden vadállat, minden elvadult vidék tulajdonképpen tetemre hív s azt kiáltja felénk: Te vagy a gyilkos!

Pár héttel ezelőtt az egyik, egyházi kezdeményezésre összehívott világkonferencián, amelyen 27 japán is részt vett, felállott dr. Moon Róbert, a chicagói egyetem tudós professzora, egyike azoknak az amerikai tudósoknak, akik annak idején a második világháború alatt részt vettek az atombomba készítésében s a következőket mondotta: „Mint tudós, bocsánatot kérek azért a pusztításért, melyet Nagasakiban és Hirosimában az oda ledobott, általunk készített első atombombák okoztak. Egyáltalában nem vagyunk büszkék ezekre a cselekedeteinkre. Sorakozzunk fel egy új világ építéséhez, mely az atomkorszak előnyeit élvezheti majd. Isten a békének és nem a háborúnak teremtője.”

Ez a tudós sem gondolta, mikor laboratóriumában az atombombán dolgozott, hogy mi lesz ennek a cselekedetének a következménye, mikor azonban meglátta az általa okozott pusztulást, úgy megrendült, hogy belső indításra bocsánatkérésre kényszerült. Pedig ő csak két város elpusztításához nyújtott segédkezet, mi azonban egy egész világot tettünk tönkre. Van-e valami a szívünkben az amerikai atomtudós megrendült bocsánatkéréséből?

3. Istennek az a csodálatos ígérete, hogy nem lesz ez mindig így. Amikor Ján 3,16-ban Jézus megfogalmazza dióhéjban az egész evangéliumot, akkor nem azt mondja, hogy úgy szerette Isten az emberiséget, hanem azt, hogy úgy szerette Isten a világot, a kozmoszt. A váltság tehát nemcsak az emberért történt, hanem az egész teremtett világért. Jézus nemcsak azért halt meg a Golgothán, hogy nekünk, embereknek bűnbocsánatunk, életünk és üdvösségünk legyen, hanem azért is, hogy az egész teremtett világ megszabaduljon a rothadandóság és a hiábavalóság rabságából. Amikor majd eljön a teljes váltság, akkor megváltatik a növény-, állatvilág, sőt az élettelen anyagi világ is. Új ég és új föld lesz. Akkor lesz ez, amikor majd megjelenik Isten egyszülött Fia dicsőségben és hatalommal s vele együtt megjelennek Isten hazatért s kegyelembe fogadott tékozló fiai is. Pál úgy látja, hogy ezt várja sóvárgó reménységgel a teremtett világ /19.v./.

A teremtett világ 3. mondata tehát így fogalmazható meg: Várom az Isten fiainak megjelenését.

Hogy mi lesz a várva várt dicsőség, arról Pál keveset beszél. Pedig ő 2Kor 12,2-4 szerint látott már valamit ebből a dicsőségből, mikor elragadtatott – ahogy ő mondja – a harmadik égiig, a paradicsomba.

Azt mondja, hogy minden földi nyomorúsághoz képest hasonlíthatatlanul nagyobb lesz /18.v./. Ha az egész földi életünk szenvedés lenne, akkor is csak rövid lenne az örökkévaló dicsőséghez képest s akkor is kicsiny lenne a dicsőség nagyságához képest.

Azt is mondja, hogy ebben a dicsőségben együtt fog részesedni az ember és az emberen kívüli teremtett világ /19-21.v./. A teremtett világ együtt szenved az emberrel a bűn következtében, de együtt is dicsőül meg az emberrel a kegyelem által.

Ez a csodálatos jövő a teljes váltság lesz. Rothadandóság helyett örök élet, rabság helyett szabadság, tékozló fiak helyett a kegyelemből hazafogadott gyermekek boldogsága, az elveszített fiúság visszanyerése, a bűn teste helyett a megváltott test /21-23.v./.

Mindezt a teremtett világ nem Istentől várja, hanem az embertől. Istentől nem kell várnia. Isten elkészítette már, csak még el van rejtve. Egyszer meg fog jelenni /18.v./, akkor, amikor az ember megtérésének kegyelmi ideje lejár. Emberek megtérésére sóvárog tehát a teremtett világ, hogy mielőbb jöjjön el Isten Ország.

A teremtett világ szól az emberhez. Mit felel reá az ember? Pál felelt. Ebben az igében felelt. Vállalod-e feleletét? Mondd: Szegény szenvedő világ! Nagyon sajnállak. Bocsásd meg, amit ellened vétettem! Veled együtt szenvedek én is bűneim miatt. Veled együtt adok én is hálát a golgothai kegyelemért. Megtérek, hogy velem is több legyen az Isten fiainak száma s azután veled együtt várom az új eget, az új földet s benne az új embert, a teljes váltságot.

Ámen.